

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 >
Pe 3 luni 8 >

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

91.— Cheiul Dâmboviței —91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechiu 2 Lei

Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

Jurisprudență Română :

Inalta Curte de Casație și Justiție secțiunii-unite :
Gheorghe Ghețu, recurs corecțional.
Curtea de Casație secția I : *D. Cavadia cu Sofia și C. Rădulescu.*

Idem : *Esmâ Hağı Efendi Omer cu Fatma Gafer Ali.*
Idem : *P. Iliescu cu Ioniță I. Bălcescu și Ilie Dincă.*
Tribunalul jud. Ilfov, secția I : *Lazăr Christescu cu G. Georgescu, Năstase Popescu și C. A. Panaitescu și alții.*
Idem, secția II : *M. Petrescu și G. Petrescu cu Gh. Ștefănescu și alții.*
Bibliografii.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECT. UNITE

Audiența de la 8 Martie 1897

Președenția D-lui C. E. SCHINA, Prim-Președinte

Gheorghe Ghețu, recurs corecțional.

Casațiune.—Materie penală. — Recursul preveniturii condamnat la o pedeapsă privativă de libertate. — Liberarea lui pe cauziune încă de la judecătorul de instrucțiune.—Dacă această cauziune îi poate servi și în recurs pentru a se putea prezenta liber înaintea Curții de casațiune. — Admisibilitate. (Art. 117, 119, 120 și 422 din procedura penală).

Cauziunea depusă de un inculpat la judecătorul de instrucțiune, pentru a fi pus în libertate și care a obținut liberarea sa provisorie pe această cauziune îi poate servi ca să se prezinte liber înaintea Curții de casațiune, în recursul său făcut în contra hotărârii ce l va fi condamnat, în acea afacere, la o pedeapsă, privativă de libertate, fără a mai fi nevoie de o altă cauziune.

Decisiunea No. 10/97.—Adminterea după două divergențe a recursului făcut de Gh. Ghețu în contra decisiunii corecționale a Curții de apel din Iași, secția II, cu No. 596/96.

Curtea

Ascultând citirea raportului făcut de d. consilier M. Poenaru-Bordea ;

Pe d-l avocat P. Borș, din partea recurentului ;
Pe d-l procuror general G. Filitti, în conculsiuni ;

Deliberând,

Asupra excepțiunii de inadmisibilitatea recursului, în privința căreia s'a ivit divergență de opiniuni ;

«Dacă cauziunea depusă de recurent la judele instructor poate servi recurentului ca să se prezinte liber înaintea Curții de casație fără altă cauziune».

Considerând că conform art. 117 din procedura codului penal, cauziunea ce preveniturii este dator a da judecătorului instructor pentru a obține liberarea sa provisorie, are de scop a garanta numai prezentarea sa la toate actele procedurii, dar și executarea hotărârii, când ea va fi cerută ; că'n virtutea art. 119 și 120 din același codice cauziunea se cercetează față atât cu Ministerul public, cât și cu partea civilă, chemată după formele legale ; că art. 137 dă drept, atât Ministerului public, cât și părții civile a face opozițiune la camera de punere sub acuzațiune a Curții de apel în contra unei asemenea ordonanțe dată de judecătorul de instrucție și Camera de acuzațiune este datoare a statua asupra unei asemenea opozițiuni ;

Considerând c'aceasta fiind întinderea ce legea a voit să dea cauziunei și'n asemenea condițiuni să se poată încuviința liberarea provisorie, art. 422 din procedura penală nu poate fi interpretat în înțelesul că recursul în casațiune este inadmisibil, dacă cei condamnați la o pedeapsă privativă d'a lor libertate n'au obținut liberarea pe cauziune după pronunțarea hotărârii condamnatoare ; că art. 422 nu cere altă condițiune pentru a se putea prezenta liber în judecarea recursului, de cât acea d'a fi fost liberat pe cauziune, fără a distinge dacă acea liberare pe cauziune a fost obținută înainte sau după hotărârea condamnatoare ;

Că a se face o asemenea distincțiune pentru a se declara recursul inadmisibil, când liberarea pe cauziune a fost obținută înainte de hotărâre, este a se face distinc-

țiuni pe care legea nu le face și a se adăoga cazuri de inadmisibilitate necerute de legiutor ;

Considerând în speță, că recurentul a fost liberat pe cauțiune de judecătorul de instrucțiune ;

Pentru aceste motive, Curtea, declară recursul, făcut de Gh. Ghețu, admisibil etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIUNEA I

Audiența de la 17 Martie 1897

Președenția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

D. Cavadia cu Sofia și C. Rădulescu

Substituțiune fideicomisariă.—Când există.—Care este condițiunea esențială.—Legatar universal.—Indatorirea sa de către testator de a nu înstrăina, cât va trăi, imobilele succesiunii, pentru ca el să le lase pentru opere de bine-facere sau cultură.—Dacă există substituțiune.—(Art. 803 codul civil).

Asemănat art. 803 din codul civil, una din condițiunile esențiale ale substituțiunii fideicomisariii este existența unei îndoite liberalități făcute unor persoane diferite ; prin urmare, substituțiunea nu poate avea loc, când nu există de cât o singură liberalitate și numai o singură persoană instituită de testator.

Ast-fel, nu există substituțiune fideicomisariă când testatorul, instituind un legatar universal și îndatorindu-l ca cât va trăi să nu înstrăineze imobilele succesiunii, pentru ca la moartea sa să le lase pentru opere de bine facere sau de cultură, nu i-a determinat și substituitul chemat a culege bunurile imobiliare ale succesiunii sale.

Decisiunea 113/97.—Respins ca neîntemeiat recursul făcut de D. Cavadia contra decisiunii cu No. 225/96 pronunțată de Curtea de apel din București, secțiunea III în proces cu Sofia și C. Rădulescu.

S'a citit raportul făcut în cauză de d. consilier D. Hănțescu ;

S'a ascultat : d. Nacu avocatul recurentului D. Cavadia în desvoltarea motivului de casare și d-nii Anghelescu și Schina avocații intimiților Sofia și C. Rădulescu în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare invocat :

«Violarea art. 803 c. civ. Rău Curtea spune că nu există substituit, când testamentul spune că averea întreagă sau parte să fie lăsată unui stabiliment de instrucție publică. Rău Curtea zice că legatara nu este obligată a păstra și a lăsa după moarte, când testatorul oprește în acest scop pe testatoarele de a înstreina imobilele cât va trăi».

Având în vedere decizia supusă recursului ;

Considerând că după cum rezultă din art. 803 codul civil, printre condițiunile esențiale ale substituțiunii fideicomisare, este existența unei îndoite liberalități făcute unor persoane diferite ; că de aci urmează că substituțiunea nu poate avea loc, când nu există de

cât o singură liberalitate și numai o singură persoană instituită de testator ;

Considerând că în speță defunctul G. Cavadia, instituind prin testamentul său pe Sofia G. Cavadia ași C. Rădulescu, ca legatară universală, nu i-a determinat substituitul, chemat ca în virtutea testamentului său, să culeagă bunurile mobiliare ale succesiunii sale, de și adaugă, că soția sa cât va trăi, nu are drept să înstrăineze acele imobile, moștenite de la densus, că pe cât timp testatorul numai în formă precetivă, lasă la complecta discrețiune a sus-numitei legatate, să-și aleagă dēnsa legatarul ei, rugând-o să destineze când va înceta din viață, tot sau parte din acele imobile, fie pentru opere de bine facere, fie pentru opere de instrucțiune publică, cu drept cuvânt instanța de fond a hotărît în cauză, că neexistând substituit, nu poate să existe nici substituțiune fideicomisariă.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

Audiența de la 1 Aprilie 1897

Președenția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Esma Hagi Efendi Omer cu Fatma Gafer Ali

Prescripțiune.—Acțiuni reale.—Acțiuni personale.—Codul otoman.—Prescripțiunea din codul civil otoman.—Pentru cine se suspendă.—Minorii.—Nebunii.—Ceii ce locuiesc în depărtare.—Dacă se suspendă și pentru femeile măritate.—(Art. 1660 și 1664 codul civil otoman).

Probă.—Mijloc de probațiune.—Cercetare locală.—Utilitatea ei.—Aprecierea instanțelor de fond. (Art. 1170 codul civil).

1) După legea civilă otomană, acțiunile reale și personale se prescriu, în genere, prin trecerea de 15 ani. Această prescripțiune nu se suspendă de cât pentru minorii, nebunii, fie că aceștia ar avea sau nu tutori, și pentru aceia cari se află într'o țară îndepărtată cel puțin cu 18 ore de locul unde se află adversarul său, nu se suspendă însă și pentru femeile măritate.

2) Instanțele de fond sunt singure în drept a aprecia dacă un mijloc de probațiune propus, cum ar fi, de exemplu, o cercetare locală, este sau nu util în cauză.

Decisiunea 140/97.—Respins ca nefondat recursul făcut de Esma Hagi Efendi Omer contra decisiunii cu No. 112/96 pronunțată de Curtea de apel din Galați, s. II, în proces cu Fatma Gafer Ali.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier N. Predescu.

S'a ascultat: d-l Giuvelkas, avocatul recurteii Esma Hagi Efendi Omer, în desvoltarea motivelor de casare, și d-l Tomasian, avocatul intimatei Fatma Gafer Ali în combateri, precum și d-l procuror general G. Filitti în conclusiuni, fiind minorii în cauză.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare :

„Violarea art. 1664 cod. civ. otoman, căci rău ono-

rata Curte de Galați a admis prescripția contra mea ca femeie măritată».

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care rezultă că Esma Hagi Efendi Omer, la 3 Iulie 1893 a intentat o acțiune în revendicare pentru o casă din Tulcea ce se stăpânește de minorii defunctului Gafer Ali; că la această cerere intimații prin tutricea lor Fatma Gafer Ali au opus prescripțiunea de 15 ani după art. 1660 a codului civil otoman, dovedind că imobilul reclamat a fost cumpărat de părintele intimaților Gafer Aga Abdul Halim, încă din anul 1873 cu actul întărit de Trib. Șeri din Tulcea la 26 Iunie acel an; iar reclamanta a obiectat că ea fiind măritată, prescripțiunea n'a putut curge contra ei, după dispozițiunile aceluiaș codice otoman;

Considerând că Curtea de fond ne ținând seamă de această obiecțiune ca neîntemeiată în drept, Esma Hagi Efendi Omer se plânge în casațiune pentru violarea art. 1664 din codul civil otoman, după care prescripțiunea în contra femeilor măritate se suspendă cât timp durează căsătoria;

Considerând că după legea civilă otomană, aplicabilă în speță, acțiunile reale și personale se prescriu în genere, prin trecerea de 15 ani; că această prescripțiune stabilită prin art. 1660 se suspendă în privința minorilor și a nebunilor, fie c'aceștia ar avea tutori sau nu; precum și în privința celui ce se află într'o țară îndepărtată cel puțin cu 18 ore de locul unde se află adversarul său;

Considerând că femeia măritată nu e coprinsă în enumerațiunea acelor ce după acel articol pot invoca în favoarea lor suspensiunea prescripțiunii, și că nici un alt articol din titlul despre prescripțiune al codului civil otoman nu crează această excepțiune în favoarea femeii măritate;

Considerând asemenea că nici art. 1664 vizat de recurent ca violat de Curtea de fond, nu cuprinde vre-o dispozițiune relativă la femeile măritate, ci se ocupă de modul cum are a se determina distanța de 18 ore în privința celor absenți; că ast-fel admitând prescripția invocată de intimat, Curtea de fond, departe de a viola vr'o dispozițiune a codului civil otoman, n'a făcut de cât o legală aplicațiune a regulilor țerei,—și dar mijlocul propus pentru casare cată a fi respins, ca neîntemeiat.

Asupra motivului II :

«Violarea art. 1170 codul civil, căci acea Curte de Galați a refuzat descinderea locală invocată de mine, spre a se dovedi că imobilul din inventar este cel în cestiune ce mi-a rămas succesiune de la defunctul meu părinte».

Considerând că instanțele de fond sunt singure în drept d'a aprecia dacă un mijloc de probațiune propus e sau nu util în cauză;

Considerând în specie, că întru cât se stabilizează acțiunea reclamantei era stinsă prin prescripțiune; Curtea respingând din această cauză și ca fără inte-

res, o anchetă tinzând a se dovedi că casa stăpănită de intimați ar fi aparținând odinioară tatălui reclamantei,—departe de a viola vr'un text de lege n'a făcut de cât a usa de dreptul ce are, de a aprecia în suveranitatea sa utilitatea unui mijloc de probațiune propus și dar și acest mijloc este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

Audiența de la 28 Martie 1897

Președenția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

P. Iliescu cu Ioniță I. Bălcescu și Ilie Dincă

Amânare.— Incident de amânare. — Tardivitate. — Divergință.

Casațiune.— Urmărire imobiliară.— Când este deschis recursul în casațiune.— Dacă se poate face și în contra hotărârii dată de tribunal asupra unei contestații ce are de scop revendicarea în tot sau în parte a imobilului urmărit.— Apel.— (Art. 316, 402, 530, 562 și 525 procedura civilă).

1) *Orî-ce incident care tinde la amânare este tardiv când se propune dupe ce s'au urmat desbateri în fond și când s'a și ivit divergință de opiniuni asupra motivelor de casare propuse și dezvoltate.*

2) *Recursul în casațiune nu este deschis de cât în contra ordonanțelor de adjudecare și pentru vre o violare de formă, din cele prevăzute de art. 562 din pr. civilă; dacă însă este în cestiune o contestație prin care se tinde la revendicarea în tot sau în parte din imobilul urmărit, în asemenea cas, contra hotărârii dată de tribunal în primă instanță, asupra cestiunii proprietății, există calea ordinară a apelului. potrivit art. 525 și urm. din proc. civilă*

Decisiunea No. 131/97.— Casată, în urma unei divergințe, decisiunea cu No. 25/96 a Curții de apel din Craiova, secția II, dată în procesul dintre P. Iliescu cu Ioniță I. Bălcescu și Ilie Dincă.

S'a ascultat raportul făcut în cauză de d-l consilier Ch. Pherekyde;

S'a ascultat d-l avocat Budișteanu, din partea intimatului Bălcescu care a ridicat incidentul de a i se comunica de recurent certificatul ce are că imobilul nu s'a vândut, cerând amânarea.

S'a ascultat d-l avocat V. Macedonsky, din partea recurentului P. Iliescu în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra cererii de amânare :

Având în vedere că această cerere este inutilă, de ôre ce I. I. Bălcescu, în calitate de creditor urmăritor, trebuie să aibă cunoscință dacă imobilul urmărit de densus s'a vândut sau nu la Tribunal; că ea este și tardivă, nefiind propusă, înainte de desbaterea în fond asupra căruia s'a ivit divergința de ađi;

Vedând art. 97 și 741 din pr. civ. ;

Pentru aceste motive, respinge cererea de amânare.

S'au ascultat d-l avocat Macedonsky în dezvoltarea motivelor de casare, precum și d-l avocat Budișteanu, în combateri.

Asupra motivelor de casare rămase în divergință :

«Violarea art. 316, 402 și 530 combinate cu art. 562 din proc. civilă».

Considerând că recursul în casațiune nu este deschis de cât în contra ordonanțelor de adjudecare și pentru vre o violațiune de formă, din cele prevădute în art. 562 din proc. civ.; că dacă însă este în cesiune, o contestație prin care să tinde, la revendicarea a tot sau parte din imobilul urmărit, în asemenea cas, contra hotărîrii dată de Tribunal în prima instanță, asupra cesiunii proprietății, există calea ordinară a apelului conform art. 525 urm. din proc. civilă;

Considerând că în speță, după respingerea contestațiunii lui P. Iliescu, care pretindea că imobilul urmărit de I. I. Bălcescu, nu ar fi al debitorului acestuia, Ilie Dincă, ci al său propriu, hotărîrea dată de Tribunal asupra contestațiunii, era primitoare de apel, conform dreptului comun; că prin urmare când Curtea din Craiova, respinge ca inadmisibil apelul lui Iliescu, numai pe consideranțul că prima instanță, care a respins în fond contestațiunea, nu a amânat vîndarea, prin această violență textele invocate în mijlocele de recurs, și deci, motivul recurentului e pe deplin întemeiat,

Pentru aceste motive, Curtea, casază, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ILFOV, SECȚIA I

Audiența de la 7 Februarie 1897

Președinția D-lui G. A. MAVRUS, Judecător

Lazăr Christescu, contra lui G. Georgescu și Năstase Popescu și C. A. Panaitescu în calitate de tutore ad-hoc al minorilor Georgescu, ca intervenienți

Contract.—Contract verbal.—Dacă se poate dovedi cu martori când există un început de dovadă scrisă.

Locațiune.—Ce fel de drepturi conferă locatarului.—Drept de creanță.—Transcripțiunea contractului de locațiune.—Dacă poate fi opusă altor locatari.—Cui se poate opune.—Usufruct legal.—Succesiune.—Avere dotală.—Administrațiunea ei de lată, fie ca soț, fie ca tutore legal al minorilor săi copii.—Reînnoirea contractelor de închiriere ale acestei averi prin anticipațiune.—Dacă copii se pot plînge de aceasta în contra tatălui lor.

1) De și art. 1416 din codul civil prescrie că dacă contractul făcut verbal n'a primit nici o punere în lucrare, și una din părți îl neagă, nu se poate proba cu martori existența lui, și că numai celui ce neagă contractul i se poate deferi jurământ, totuși acest articol nu deroagă la regula generală stabilită de art. 1197 din codul civil, astfel că existența unui asemenea contract se poate dovedi când există un început de dovadă scrisă emanând de la partea care neagă contractul.

2) Locațiunea nu conferă locatarului din cât un drept de creanță, în contra locatarului, iar nu un drept real asupra însuși lucrului închiriat.

Ast-fel, de aci rezultă, că transcrierea contractului de locațiune de către un locatar nu-i conferă nici un drept față de alte persoane ce ar fi luat cu chirie același imobil, ci numai față de terți achizitori.

3) Bărbatul în timpul căsătoriei avînd usufructul și administrațiunea averii dotale, și după desfacerea căsătoriei prin moartea soției sale, avînd folosința și administrațiunea acestei averi în calitate de tutore legal al copiilor săi minori, aceștia n'au drept a-i cere socoteală de modul cum a administrat acea avere, fie în timpul căsătoriei, fie după desfacerea ei.

Ast-fel dînzii nu pot invoca în favoarea lor dispozițiunile art. 1269 din codul civil pentru că ar fi reînnoit cu anticipație contractele de închiriere ale imobilelor dotale.

S'au ascultat: d. avocat C. Hiotu, din partea reclamantului Lazăr Christescu, d. avocat Horia C. A. Rosselli, din partea intimatului G. Georgescu, d. avocat B. Cernea, din partea intervenientului Năstase Popescu, și intervenientul C. A. Panaitescu în persoană.

S'a ascultat d. avocat Constant-Brosleano, care a ocupat fotoliul ministerului public, în conclusiuni.

Tribunalul deliberînd,

Avînd în vedere atât acțiunea intentată de Lazăr Christescu contra lui G. Georgescu, cât și cererile de intervențiune făcute de C. A. Panaitescu în calitate de tutore ad-hoc al minorilor def. Alexandrina Georgescu, și de Năstase Popescu;

Avînd în vedere susținerile orale ale părților, concludsiunile scrise depuse și actele ce s'au depus.

În ce privește acțiunea principală.

Avînd în vedere că prin această acțiune Lazăr Christescu tinde a fi obligat pe G. Georgescu să îi predea contractul de închiriere al prăvăliei din calea Dorobanților No. 21, pe termen de 5 ani cu începere de la 23 Aprilie 1896 și cu prețul de 2700 lei anual conform convențiunii ce s'a făcut între dînzii atât verbal cât și înscris printr'un contract ce pretinde că defendorul refuză a-l da de față, ne vînd a 'și cescuta obligațiunea luată;

Avînd în vedere că în dovedirea existenței acestui contract, reclamantul a cerut proba testimonială, prezentînd ca început de dovadă înscris o scrisoare olografă a defendorului datată 25 Martie 1893, cerere care i s'a admis de tribunal prin încheerea No. 2246/96, și s'au audiat martorii propuși sub prestare de jurământ conform legii, în ședința de la 19 Aprilie 1896;

Avînd în vedere că defendorul azi în instanță obiectează că proba testimonială nu putea fi admisă în speță, de oare-ce fiind vorba de un contract verbal negat de una din părți, și care n'a primit încă vre o punere în lucrare, nu se poate primi altă dovadă de cât aceea prevădută de art. 1416 c. c. care deroagă la disp. art. 1197 c. civ., adică jurământ deferit celui ce-l neagă sau mărturisirea lui judiciară;

Avînd în vedere că regula stabilită de art. 1197 cod civil este o regulă generală aplicabilă tuturilor contractelor, afară de cazuri unde legea pronunță o derogare expresă;

Considerînd că textul art. 1416 c. civ. invocat de defendor nu consacră o excepțiune de la această regulă; în adevăr, legiuitorul prin acest text stabilind că contractul verbal negat de una din părți, și ne pus încă în lucrare, nu poate fi dovedit prin martori, a avut în vedere numai contractele pur verbale în sprijinul cărora nu se produce nici un act scris; ori în cazul art. 1197 cod. civil există un început de probă în scris, deci nu se poate zice că contractul ce se cere a fi dovedit prin martori este pur verbal; textul art. 1416 c. c. prohibă proba cu martori, ceea ce denotă că proba se cere a se face exclusiv prin martori; ori, în cazul art. 1197 c. c. proba este în parte literală;

Considerînd că la obiecțiunea făcută de defendor că după alin. II al art. 1416 c. civ. nu poate fi admisă în speță altă probă de cât jurământul sau mărturisirea

judiciară, a celui ce neagă contractul, se poate respunde, că această interpretațiune restrictivă este inadmisibilă, căci ar urma să se decidă că nu se poate dovedi prin martorii un contract al cărui titlu s'a perdut, cu alte cuvinte că art. 1416 c. civ. deroagă de la dispozițiunile precise ale art. 1198 cod. civil; prin urmare cert fiind că art. 1416 c. civ. nu deroagă de la disp. art. 1198 c. c. pentru aceleași cuvinte nici de la disp. art. 1197 c. civ. nu poate deroga;

Considerând dar că pe cât timp în speță reclamantul a prezentat o scrisoare olografă a defendeurului în care acesta la 23 Martie 1893 vorbește de un contract de închiriere care să și făcuse în scris, această scrisoare poate fi luată ca un început de dovadă în sensul art. 1197 c. civ. căci face de crezut contractul pretins de reclamant și de altul nu putea fi vorba pentru că vechiul contract era făcut deja din 1890; prin urmare bine s'a admis proba testimonială prin încheerea menționată mai sus și nu se mai poate reveni asupra ei;

Considerând în fond, că din depozițiunile marturilor audiați sub prestare de jurământ conform art. 196 pr. civ. se stabilește pe deplin că contractul pretins de reclamant a fost făcut chiar în scris și actul s'a rupt de defendeur pentru că un altul îi oferea o chirie mai mare; deci acțiunea de față fiind fondată câtă a se admite;

În ce privește cererea de intervențiune făcută de Năstase Popescu, prin care tinde că față de ambele părți să i se recunoască dreptul de a poseda imobilul în litigiu ca chirieș cu contract în regulă și prin consecință să fie obligat reclamantul Lazăr Christescu a evacua acest imobil și să fie d-sa pus în posesie;

Având în vedere că numitul intervenient își întemeiază cererea ce a făcut pe motivul că contractul său fiind transcris este opozabil tuturilor, prin urmare și reclamantului, care chiar dacă ar triumfa în acțiunea intentată nu posedă de cât un contract verbal constatat judecătorește, care contract nu-i poate fi opozabil d-sale;

Considerând în drept, că locațiunea nu conferă locatarului de cât un drept de creanță iar un drept real și acest principiu reese chiar din termenii art. 1411 cod. civ. care definesce locațiunea lucrurilor: «un contract prin care una din părțile contractante se obligă a asigura celei-l'alte etc.» — În adevăr, dreptul locatarului după cum îl definesc jurisconsultul Pothier, este acela pe care îl are contra locatorului, de a îi da folosința lucrului ce i-a închiriat, pe tot timpul cât durează locațiunea, care drept rezultă din obligațiunea pe care locatorul a contractat-o, de unde rezultă că acest drept nu este de cât un drept de creanță contra persoanei locatorului; căci ce însemnează obligațiunea pe care locatorul și-o ia de a face ca locatarul să se folosească de lucrul închiriat, de cât că cel d'întâiu este un debitor iar cel d'al doilea un creanțier, locatarul având acțiune contra persoanei locatarului, dreptul său este personal;

Considerând că este indiscutabil în drept că dreptul de creanță obligă o persoană determinată, pe debitor, la o prestațiune, care consistă în a face ceia ce este obligat a face, pe când dreptul real stabilește o legătură directă între acela căruia îi aparține dreptul și

lucrul asupra căruia se exercită acest drept; detentorul lucrului grevat de un drept real este ținut nu de a face ci de a suferi; ast-fel sunt legăturile dintre un nud proprietar și un usufructuar; acesta are un drept chiar asupra lucrului și nudul proprietar nu este obligat a face ca usufructuarul să se bucure de folosința lucrului, ci este ținut numai de a-l lăsa să se bucure, de a suferi cu alte cuvinte exercițiul aceluși drept real. Că ast-fel de legături nu există între locatar și locator, aceasta mai reese și din termenii art. 1420 c. civ. după care locatorul este obligat prin însăși natura [contractului de a menține lucrul în stare de a putea servi la întrebuințarea pentru care a fost închiriat, și de a face ca locatarul să se poată folosi ne-împedecat în tot timpul locațiunei; iată dar prin ce diferă locațiunea de usufruct, care este un drept real: închirierea crează legături, obligațiuni între locator și locatar, locatarul este obligat a face ca locatarul să se folosească de lucrul închiriat și în cas când nu-și escută obligațiunea acesta are contra lui o acțiune personală; în fine mai rezultă că drepturile locatarului decurgând din contract, sunt exclusiv personale, de creanță, și din termenii art. 1412 și 1414 alin. II c. civ.;

Considerând că ceea-ce caracteriză dreptul real, este că el există față de toți, căci există chiar asupra lucrului, și nu contra unor persoane anumite, așa dară toți cei de al treilea câtă a-l respecta, de aci consecința că atunci când unei persoane i-se atinge acest drept poate înlătura această turburare prin o acțiune directă contra celui ce-l turbură, care acțiune este o acțiune reală;

Considerând că nu tot ast-fel este cu drepturile de creanță sau drepturile personale, cum sunt acelea ale unui locatar; cu privire la acțiunile ce acesta exercită, legea distinge între turburările de fapt și turburările de drept și nu dă acțiune locatarului contra terțiilor de cât dacă turburarea care se raportează la folosința sa este un simplu act de violență, fără a se pretinde vreun drept asupra lucrului închiriat; însă când turburarea concerne asupra dreptului de folosință chiar, el are acțiune numai contra locatorului nu și contra terțiilor;

Considerând că transcrierea de care se prevalează intervenientul, nu-i conferă nici un drept față de reclamant care are același titlu de chirieș ca și densusul ci numai față de terții aquisitori, aceasta reese clar pe de-o parte din argumentația făcută mai sus iar pe de alta din termenii art. 724 comb. cu 723 pr. civ. care spune precis că după transcrițiune, drepturile celui ce a făcut transcrierea, se opun celor d'al treilea cari au dreptul asupra imobilului;

Că așa fiind, această cerere de intervențiune este lipsită cu totul de temei și ca atare câtă a fi respinsă.

Asupra cererii de intervențiune făcută de tutorele ad-hoc C. A. Panaitescu prin care tinde ca în cazul când reclamantul ar reuși să dovedească existența contractului pretins, acest contract să fie declarat nul, pe motivul că imobilul fiind dotal, defendeurul ca soț căci mama minorilor trăia, nu putea conform art. 1269 cod. civ. să-l închirieze în 1893 când vechiul contract expira tocmai în anul 1896;

Considerând că art. 1269 invocat prevede cazul când prin separațiunea patrimoniilor său desfacerea căsătoriei, femeia ori moștenitorii săi majori vin a lua în posesie averea, și găsesc contractele de închiriere sau arendare, reînnoite deja cu mai mult de două ani înainte de expirarea vechilor contracte; ori în speță lucrurile stau cu totul alt-fel, căci atât în timpul căsătoriei cât și după desfacerea ei acela care de drept a avut și are usufructul averei, și administrațiunea ei, este însăși defendorul, prin urmare pe cât timp minorii sunt încă sub tutela sa legală, n'au nici un drept a'î cere compt de administrațiunea lui chiar în timpul căsătoriei, și cu atât mai puțin acum când ca tutore legal este încă în drept a administra după cum interesele îl povățuiesc fără nici o restricțiune;

Că dar această din urmă intervențiune fiind lipsită de interes, cată a urma soartei celei d'întei;

Având în vedere că esecutiunea provizorie ne fiind cerută de reclamant în instanță pentru a fi supusă disecutiunii părței adverse, nu se poate admite.

Vedând disp. art. 140 pr. civ.

Pentru aceste motive redactate de d-l P. M. Petrescu, supleant; admite acțiunea și respinge cererile de intervenție.

(ss) G. A. Mavrus, P. M. Petrescu
p. grefier, (ss) C. Ștefănescu

TRIBUNALUL JUDETULUI ILFOV, SECTIUNEA II

Audiența de la 31 Martie 1897

Președenția D-lui EM. MICLESCU, Judecător

Sentința civilă No. 273

M. Petrescu și G. Petrescu cu Gh. Ștefănescu, tutorele minorului său fiu Victor Ștefănescu

Dotă. — Foae de zestre sub regulamentul organic. — Formalitățile cerute pentru facerea ei. — Dacă erau cerute ad solemnitatem.

Sucesiune. — Codul Caragea. — Ce copii moșteneau sub acest cod.

Donațiune. — Codul Caragea. — Dacă donațiunile erau reductibile sub acest cod. — Quid însă când donatarul vine la succesiunea donatorului deschisă sub noul cod civil.

Sucesiune. — Renunțare la o succesiune viitoare. — Dacă era permisă sub imperiul codului Caragea. — Dacă le permitea sau nu codul Calimach.

Donațiune. — Donațiune imobiliară făcută sub codul Caragea. — Aceleași formalități ca și la vânzările imobiliare.

Usucapiune. — Ce este usucapiunea de 10 ani. — Ce condiții se cere acestei prescripțiuni.

Prescripțiune. — 30 de ani. — Ce condiții se cere.

Acțiune în reducțiune a unei donațiuni. — Prescripțiune. — De când începe prescripțiunea unei asemenea acțiuni.

1) Asemănat art. 335 din Regulamentul organic, ori ce foaie de zestre trebuia să fie trecută din cuvânt în cuvânt în condica rânduită pentru acest sfârșit, sub osândă pentru neurmărire de a nu se ține în seamă, și apoi să fie întărită de Marele Logofăt al dreptății.

Aceste formalități fiind cerute ad solemnitatem, nulitatea rezultând din neîndeplinirea lor se poate opune chiar de părțile contractante.

2) Subt codul Caragea numai copiii de sex bărbătesc moșteneau pe părinți.

3) Donațiunile, subt codul Caragea nu erau reductibile însă fiica înzestrată sub această lege, și care ar voi să vină la succesiunea deschisă după promulgarea noului cod civil, trebuie să sufere raportul, deci reducțiunea afară numai de nu va fi renunțat la succesiune prin declarațiune făcută la grefa tribunalului. — Această regulă se aplică și la alt-fel de donațiuni nu numai la zestre.

4) Sub imperiul legiurii Caragea ca și în Dreplul Roman, renunțările la moștenirile viitoare, făcute cu consimțământul aceluia ce urma să fie moștenit, nu erau considerate ca imorale, și deci nu erau oprite, pe câtă vreme codul Calimach, prin art. 1032 oprea asemenea renunțări ca contrarii moralei.

5) Subt codul Caragea și Regulamentul organic regulele privitoare la legalizarea judecătorească a actelor de vânzare imobiliară și la trecerea lor în condica de vânzări s'au aplicat în mod constant și la daruri de nemisțătoare, prin urmare copriinderea actului de donațiune și adevărarea judecătorească trebuia să treacă din cuvânt în cuvânt în condica de vânzări.

6) Usucapiunea prin 10 ani, prevăzută de art. 1895 c. civil este un mijloc de a transforma în adevărată proprietate, o stăpânire dobândită printr'un titlu valabil numai în ce privește formele esteriore, dar viciat în sine, stăpânire care, fără această trecere de timp în anumitele condițiuni prescrise de lege, ar fi supusă la evicțiune.

7) Prescripțiunea de 30 de ani nu poate fi invocată de acela care nu a avut o posesiune continuă, neîntreruptă.

8) Prescripțiunea acțiunii în reducțiune a unei donațiuni nu poate începe de cât în momentul când acțiunea a luat naștere, nu în momentul când donațiunea a fost făcută.

S'a ascultat: d-l avocat B. Missir, din partea reclamantului M. Petrescu, acum decedat și reprezentat prin fiica și moștenitoarea sa Elena Bottea, și din partea intervenientului G. Petrescu, în susținerea reclamațiunii precum și d-l avocat N. I. Brezeanu, din partea defendorului Victor Ștefănescu, minor, reprezentat în instanță prin tutorele său legal Gh. Ștefănescu, în combateri.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere că prin petițiunea înregistrată la No. 16468/94 d-nu Mihail Petrescu chiamă în judecată pe fratele său Gheorghe Petrescu și pe minorul Victor Ștefănescu ca reprezentant a defunctei lor surori Caliopi Ștefănescu născută Petrescu, pentru ca față cu ei să se ordone esirea din indiviziune asupra imobilului din str. Sborului No. 11 compus din o casă pe un loc în întindere de 1515 metri pătrați, avere ce ar fi rămas moștenire de la defuncta Ecatherina Petrescu;

Având în vedere și suplimentul de acțiune făcut prin petițiunea înregistrată la No. 1173/95 prin care cere să-i se recunoască în orice caz dreptul la $\frac{1}{3}$ din menționata avere chiar dacă justiția ar admite ca valabil actul dotal ce li s'ar opune de minor, act prin care s'ar fi constituit zestre acel imobil surorii lor Caliopi, — de oare-ce nu există altă avere de la defuncta lor mamă, invocând în favoarea sa principiul reductibili-

tăței donațiunelor când întrece porțiunea disponibilă, prevăzut prin art. 847 și urm. cod. civil ;

Având în vedere că în cursul acestui proces M. Petrescu decedând, s'a chemat în locul său singura sa moștenitoare și fiică Elena, căsătorită cu locotenentul Vasile Botea ;

Având în vedere că tot în cursul instanței unul din piriți, adică d-nu Gh. Petrescu a făcut o cerere de intervențiune, tinzând în tocmai ca și reclamantul Mihail Petrescu la recunoașterea dreptului la $\frac{1}{3}$ din imobilul din str. Sborului No. 11 (vechiu No. 7), și la esirea din indiviziune ;

Având în vedere că după cum rezultă din actele prezintate și din recunoașterea părților, d-na Ecatherina Petrescu decedând în anul 1889, a rămas pe urma ei ca moștenitoră ab intestat, fiică Mihail și Gh. Petrescu și ca reprezentant a precedatei sale fiice Caliope, minorul Victor Ștefănescu, reprezentat în justiție prin tutorul său legal Gheorghe Ștefănescu ;

Având în vedere că averea asupra căreia se cere esirea din indiviziune este stăpănită actualminte de minorul Victor Ștefănescu, care opune în primul loc că imobilul nu mai aparține succesiunii, și spre dovadă prezintă un act intitulat dotal cu data de 25 Septembrie 1864,—sub semnătură privată, din al căreia conținut rezultă să Ecatherina Petrescu, cu consimțământul fiilor Mihail și Gh. Petrescu, a constituit zestre fiicei sale Caliope (muma minorului Ștefănescu) casele cu locul lor din str. Sborului, la căsătoria ei cu M. Ciutescu ;

Având în vedere că din extractul de moarte No. 309/89 legalizat de Trib. Tutova sub No. 30992/94 se constată că Ecatherina Petrescu a decedat în anul 1889, că prin urmare averea ei de succesiune urmează a se regula după principiile codului civil — că însă în ce privește actul dotal este a se cerceta dacă este investit cu toate formele legale după legile în vigoare la anul 1864 spre ași avea tăria față cu reclamanții ;

Având în vedere că conform art. 335 din Regulamentul organic, ori ce foaie de zestre trebuie să fie trecută «din cuvânt în cuvânt în condica cea rânduită pentru acest sfârșit, sub osândă pentru neurmărire de a nu se ține în seamă» că deosebit de aceasta foaie de zestre trebuia să fie întărită de marele Logofăt al Dreptăței după ce se trecea în condică ;

Considerând că actul prezentat de și intitulat dotal, nu prezintă însă nici una din aceste formalități, că într-un cânt ele erau prescrise sub pedeapsă de nulitate este evident că nu este opozabil nici reclamanților deși în josul său se ved semnăturile lor de încuviințare la acea înzestrare,—sanțiunea dispozițiunilor imperative ale legii, fiind nulitatea față chiar cu părțile contractante, mai ales atunci când aceste formalități sunt cerute *ad solemnitatem*, ca în cazul de față ;

Având în vedere că defendorul pretinde în al doilea loc că participarea lui Mihail și Gr. Petrescu la actul de zestre ar dovedi că imobilul este rămas moștenire de la defunctul lor părinte iar nu de la muma, știut fiind că sub codul Caragea numai copii de sex bărbătesc moștenesc pe părinți cu obligațiunea însă de a înzestra pe surorile,—că actul în chestiune dacă nu este

dotal este cel puțin un act de donațiune, care sub codul Caragea nu era supus la vre o formalitate și nici la vre o reducere—că în fine însuși reclamanții prin acțiunea lor suplimentară ar fi recunoscut validitatea aceluși act ca donațiune din moment ce au cerut reducțiunea ei pe temeiul art. 847 c. civ ;

Având în vedere că în drept este perfect exact că sub codul Caragea numai copii de sex bărbătesc moșteneau pe părinți, însă în cazul de față însuși actul invocat dovedește că dăruitoarea era Ecatherina Petrescu ; că prin urmare de la dânsa provine averea, că de asemenea este necontestat că sub aceiași legiuire donațiunile nu erau reductibile—însă pentru a putea invoca acest efect al donațiunii ar trebui să dovedească defendorul că a renunțat la succesiunea mumei prin declarațiune făcută la greșă—aceasta rezultă prin analogie din art. 1914 c. civ. care spune că ficia înzestrată sub legea veche care va voi a veni la o succesiune deschisă după promulgarea codului civil, va suferi raportul—decă reducțiunea—și prin a fortiori aceasta se aplică donațiunilor care sunt mai puțin bine privite de legiuitor—ast fel că în lipsă de o renunțare expresă, defendorul se zădărnicește să dovedească că a primit succesiunea, și decă a fi supus tuturor regulilor care guvernează această materie conform codului civil sub imperiul cărui s'a deschis succesiunea ;

Considerând că este inexat că Mihail și Gheorghe Petrescu ar fi recunoscut actului din 1864 valoarea unei simple donațiuni, într-un cânt din contra invoacă nulitatea lui interpretând consimțământul dat în josul actului ca o renunțare la o succesiune nedeschisă încă—cea ce ar fi fost oprit și sub legile anterioare codului civil ;

Considerând că faptul reclamanților de a fi pus semnăturile lor în josul actului din 1864 fără a fi proprietari pe imobil, pare în adevăr straniu pentru ideile juridice de astăzi—și singura interpretare ce se poate admite este că dânsii au înțeles în adevăr atunci să renunțe pentru viitor la ori ce pretențiuni în acea avere, căci nu se poate crede că cu bună știință ar fi dat un consimțământ lipsit de ori-ce efect juridic în sine—și decă este de examinat dacă asemenea renunțare sub imperiul acelor legiuiri era nulă ca coprinzând un *votum mortis* ;

Considerând că în codul Caragea nu găsim nimic analog cu dispozițiunea din articolul 1032 codul Calimach unde se zice că «nimăru, nu este iertat să facă tocmeală anume pentru primirea sa sau lepădarea moștenirei unei rudenie ce încă se află în viață, pentru că asemenea tocmele sunt în potriiva moralului... etc» ;

Considerând că legislațiunile noastre anterioare au avut isvorul lor în Bazilicele împăraților Bazilius Macedo și Leo Înțeleptul legiuiri ce nu erau de cânt o prelucrare a codului lui Justinian,—asemenea și în Rochiron a lui Harmenopulos altă culegere tot din legile romane, că prin urmare în lipsa unei dispozițiuni exprese în codul Caragea, tot la dreptul roman trebuie să ne îndreptăm pentru a ne călăuzi asupra soluțiunii chestiunii, știut fiind că tot-deauna Domnișii țerei au recurs la aceste monumente de drept pentru a deslega

problemele ce se iveau în practica zilnică și asupra căror legile țerei erau mute;

Considerând că în dreptul roman, în ultima stare a legislațiunii, înstrăinările asupra moștenirilor nedeschise erau oprite ca și în dreptul actual, afară de cazul când acel despre a cărui moștenire se trata, intervenea el însuși în actul de înstrăinare și nu revoca consimțământul său tot timpul vieții;

Având în vedere că consimțăminte date în felul aceluia despre care ne ocupăm se ved adese ori uzitate înainte de codul civil, că despre acest obicei se găsește chiar astăzi urme la populațiunea de la țară, unde părintele când voiesce a avantaja pe unul din copii chiamă și pe ceilalți pentru a da consimțul lor; că prin urmare prin constatarea acestui obicei putem trage concluziunea că sub imperiul legiurei Caragea ca și în Dreptul roman renunțările la moștenire făcute cu consimțământul aceluia ce urma să fie moștenit nu erau considerate ca imorale, și deci nu erau oprite—ast-fel că din acest punct de vedere, nulitatea invocată de reclamanți nu pare a fi întemeiată;

Considerând însă că tot sub codul Caragea și Regulamentul organic, regulele atât în ce privește formalitatea legalizării judecătorești cât și cea pentru trecerea în condica de vânzări a lucrurilor imobile s'au aplicat în mod constant și la daruri de nemșcătoare—precum aceasta se vede în circulara Departamentului Dreptăței No. 45 din anul 1848 Ianuarie în 2, raportată în edițiunea Brăiloiu a codului Caragea care circulară poruncește «ca darurile de nemșcătoare să se adevereze cu îndeplinirea formelor cerute pentru vânzări, să treacă copriinderea și adevierirea ce li se va da, din cuvânt în cuvânt, în condica pentru vânzări»,—că dară fiind lipsit de aceste formalități actul din 1864 nu poate fi considerat nici ca act de donațiune, căci precum rezultă din art. 2 a legii din 1840 ori ce zapis de vânzare trebuia adevierit de judecătore—prin urmare acolo unde legea cere în mod expres autenticitatea, această formalitate este prescrisă *ad solemnitate*, că dacă astăzi această solemnitate nu mai este cerută, aceasta se explică prin schimbarea și simplitatea ideilor juridice introduse de codul civil,—care a menținut numai transcripțiunea în interesul celor de al treilea;

Considerând că chiar dacă s'ar admite, precum se susține de defendor, că asemenea formalități nu erau cerute *ad solemnitate*, că prin urmare lipsa lor nu ar putea fi invocată de cât de cei de al treilea în interesul căror au fost prescrise—totuși donațiunea este supusă reducțiunii, de oare-ce succesiunea este deschisă sub imperiul codului civil, și defendorul pentru a putea invoca nereductibilitatea ar fi trebuit să dovedească că conform art. 1914 codul civil, a renunțat la această succesiune, cea ce nu a făcut, și simpla declarațiune de renunțare în instanță nu este valabilă întru cât legea arată în ce condițiuni trebuie făcută (art. 695 codul civil);

Având în vedere că pentru respingerea acțiunii se mai invocă în primul loc prescripțiunea de 10 ani și în al doilea cea de 30 de ani;

Având în vedere că usucapiunea prin 10 ani pre-

vedută de art. 1805 codul civil este un mijloc de a transforma în adevărată proprietate, o stăpânire dobândită prin un titlu valabil numai în ce privește formele esteriore, dară viciat în sine, stăpânire care fără această trecere de timp în anumitele condițiuni prescise de lege, ar fi supuse la evicțiune;

Considerând că titlul în virtutea cărui posedă defendorul emană de la însuși proprietarul anterior, că prin urmare nu poate fi vorba de o prescripțiune de zece ani, întru cât nu este loc a se consolida o stăpânire ce ar proveni de la un *non dominus*,—și numai în acest sens se poate înțelege în drept usucapiunea prin zece ani,—căci acel cărui s'a transmis un imobil de adevăratul proprietar stăpânește în puterea dreptului acestuia și nu are nevoie de a invoca o posesiune susținută de just titlu și bună-credință;

Considerând că asemenea în ce privește prescripțiunea de 30 ani, ea nu poate fi invocată cu mai mult succes, pentru că atât prin depunerile martorilor ascultați cât și prin actele înfățișate de reclamanți, defendorul este departe de a fi avut o posesiune continuă, neîntreruptă în sensul legii pentru a putea conduce la usucapiune;

Considerând în fine că nu se poate invoca nici prescripțiunea acțiunii în reducțiune a donațiunii de oare-ce o asemenea prescripțiune nu poate începe de cât din momentul când ea a luat naștere, adică din momentul decesului mamei reclamanților care a avut loc în anul 1889 și prin urmare în nici un caz prescripțiunea nu este întemeiată;

Considerând dară că din cele expuse dreptul lui Mihail și Gh. Petrescu la câte o treime din imobilul ce a aparținut defunctei Ecaterina Petrescu este stabilit și dară acțiunea lor fiind întemeiată urmează a se pronunța și eșirea din indiviziune.

Pentru aceste motive, redactate de d. judecător Em. Miclescu, admite, etc.

(ss) Em. Miclescu, St. Lupașcu.

BIBLIOGRAFII

A apărut 2 volume :

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC

PROCEDURA CIVILA

Primul volum conține: Legea judecătorilor de pace, acțiunile posesorie, acțiunea de revendicare, regulamentul de hotărnicie, legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Volumul al II-lea conține :

ESECUȚIUNEA SILITĂ

Ambele volume fiind de mare folos, magistraților, avocaților și studenților în drept, ele se găsesc de vânzare la autor *str. Planțelor No. 39*, și se pot procura în urma unei scrisori și a înăntării costului prin mandat poștal.

A apărut în editura librăriei Carol Müller :

CODUL CIVIL ROMÂN

adnotat cu jurisprudența Curței de Casație și precedat de un index alfabetic

de
C. HAMANGIU
Procurorul Tribunalului Ilfov

Un volum de 600 pagini, format portativ. PREȚUL 3 LEI broșat și 4 LEI legat flexibil în pânză. De vânzare la toate librăriile.